

Nr 497.

Av herr Severin i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 123, angående anslag för budgetåret 1953/54 till Stockholms högskola.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 123 rörande Bidrag till Stockholms högskola har upptagits en utökning av antalet biträdande lärare med två stycken. Utöver dessa hade högskolans styrelse i sin petita anhållit om ytterligare ett antal, bland vilka även biträdande lärare i ärftlighetslära, vilken anhållan tillstyrkts av universitetskanslern.

Behovet av en biträdande lärare i ärftlighetslära vid Stockholms högskola synes oss vara mycket stort. Det gäller nämligen här icke bara en från allmänna synpunkter angelägen förstärkning av lärarkrafterna i detta ämne utan speciellt en tjänst vars inrättande torde vara nödvändig för att högskolan skall kunna fullgöra sin obligatoriska undervisningsskyldighet.

Ärftlighetsläran har under de senaste decennierna gjort mycket stora landvinningar och därför i hög grad utvidgat våra kunskaper inom det biologiska området. Av denna anledning, och icke minst på grund av ärftlighetslärans viktiga praktiska tillämpningar inom växt- och djurförädlingen och inom medicinen, ingår undervisning i ärftlighetslära som en betydelsefull del av biologiundervisningen vid de allmänna läroverken.

Enligt den hittillsvarande examensstadgan för universiteten och högskolorna har det varit möjligt att avlägga filosofisk ämbetsexamen i de biologiska ämnena (zoologi och botanik) utan att samtidigt ha förvärvat några speciella kunskaper i ärftlighetslära. Det har alltså varit möjligt att bli läroverkslärare i biologi utan att ha egentliga kunskaper inom en viss och viktig del av det område som ingår i vederbörandes undervisningsskyldighet. Detta förhållande måste betecknas som absurt och kommer att bli så i än högre grad då de nya planerna för biologiundervisningen på gymnasiestadiet träda i kraft. Enligt dessa planer skola nämligen fördjupade kunskaper i ärftlighetslära meddelas inom samtliga gymnasielinjer.

Missförhållandet har emellertid observerats. Enligt den nya stadgan för examina inom de filosofiska fakulteterna måste alla blivande filosofie magistrar med de biologiska ämnena i examen — d. v. s. sådana filosofie magistrar som skola bli berättigade att undervisa i biologi vid läroverken — ha genomgått en särskild kurs i ärftlighetslära. Denna nya stadga är visserligen icke ännu stadfäst men förväntas bli detta inom den allra närmaste framtiden med avsikt att den skall träda i kraft fr. o. m. höstterminen 1953. Eftersom den ifrågakvarande kursen i ärftlighetslära alltså skall bli obliga-

torisk för en betydande grupp studenter är det uppenbarligen nödvändigt att det finns lärarkrafter att leda kursen. För att sålunda Stockholms högskola skall ha möjligheter att inom berörda område utbilda läroverkslärare i enlighet med kraven för sådan utbildning synes det vara nödvändigt att riksdagen beviljar medel till en tjänst som biträdande lärare i ärftlighetslära vid Stockholms högskola.

Därest riksdagen av statsfinansiella skäl ej skulle finna det möjligt att i år bifalla detta förslag vilja vi i andra hand föreslå att riksdagen — därest medel skulle finnas tillgängliga — måtte medgiva att ett tillfälligt anslag för det angivna ändamålet må utanordnas under nästkommande budgetår från det s. k. krisanslaget, avseende vissa åtgärder för avhjälpande av lärarbristen vid högre skolor. Vi finna det uppenbart att denna fråga är av så stor principiell och praktisk vikt för biologilärarnas utbildning, att den här subsidiärt föreslagna speciella och begränsade utvidgningen av krisanslagets ram i avvaktan på mera definitiva lärararrangemang i genetik vid våra lärosäten ter sig mer än tillfyllestgörande motiverad.

Vi hemställa sålunda,

att riksdagen, utöver de anslag till Stockholms högskola, vilka föreslagits i Kungl. Maj:ts proposition nr 123, måtte bevilja erforderliga medel för inrättandet av en tjänst som biträdande lärare i ärftlighetslära vid högskolan.

Stockholm den 1 april 1953.

Frans Severin.

Gunnar Helén.

Elis Håstad.